

ANNO 1745. Diploma in creatione Civis Romani.

BENEDICTO XIV.

Pontifici Maximo sedente, Anno VI.

Conferatores Camerae Aene Urbis Officio suam erga Populum Romanum, utilemque Urbis Nostrae adfectionem, cupes non obscura ad hunc diem specimina adit N. congruis numeribus, & premiis ornare decreverunt. Itaque placuit ipsum N., Filios, Posterisque eius, in Civium Romanorum numerum cooptari: ipsum, filios, posterisque eius Civium Romanorum Tabulis adscribi; videlicet tradit publicas Literas, quarum auctoritate omnibus pateat, ipsum cum filiis, posterisque suis, studio nostro, jussu mandatoque Populi Romani, Civitate nostra donatum, hujus Privilegii ergo, omnibus Civium Romanorum jurebus cum ceteris Civibus equa lege gaudere, in fide & clientela Populi Romani. Actum in Capitolio Kalendis Dec. MDCC. Etc. Nomina Conferatorum Camerae Urbis N. N. scriba Senat.

Diploma in creatione Nobilis Romani.

BENEDICTO XIV.

Conferatores Camerae Aene Urbis. Cum Magisteratus Populi Romani NN. Etc. & N. N. N. Nobiles Romani Conscripti, inquisitores sortito electi, convenissent in Aedibus Capitolii, ibique verba facta essent de N. spectatis virtutibus, ejusque adfectione erga Populi Romani nomen multis argumentis restata, deque ejus Familiae antiquo splendore certis monumentis comprobato, placuit universi ipsius merita amplissimi Urbis Nostrae honoribus cumulare. Quapropter sancitum est, ipsum N., Filios, Posterisque eius in conspicuum Nobilitatis Romanorum Ordinem cooptari; publicisque Literas perscribi, quarum auctoritate omnibus palam fieret, ipsum N. plenissima Romana Nobilitate donatum fuisse; eumque in Nobilitatis Romanorum numerum habendum esse: ipsi, filii, posterisque eius licere omnibus Nobilitatis Romanorum jurebus, honoribus, munitis, ac privilegiis

frui, & gaudere. Ut quicumque ad hunc diem ab ipso ejusque Majoribus prodierunt praeculare consilia, atque facinora, haud dissimilia his in posterum eodem, ejusque Familia, ad Urbis Nostrae utilitatem, & decus perpetuum, conferantur. Actum in Capitolio Kalendis Dec. Nomina Conferatorum Camerae Urbis N. N. Scriba Senatus.

PONT. A. VI.

20. Forma demum Decretorum expedien. in cooptatione Civium Nobilium Conscriptorum Urbis Romae est, quae sequitur, videlicet: Kalendis Dec. MDCC. Etc. In Aedibus Capitolii: Quod Nobiles Romani Conscripti N. N. N. N. inquisitores sortito electi, cum Magistratibus Populi Romani verba fecerunt de N. Nobili Romano cum filiis Posterisque eius inter LX. Nobiles Conscriptos cooptando, in locum Familiae N. primum extirpatae: quod ipse N. spectata virtus, ejusque Familiae antiqua, & probata Nobilitas postulare visa est: D. E. R. I. C. uti auctoritas perscriberetur, quae idem N. in numerum LX. Nobilium Romanorum Conscriptorum adlegeretur: eoque numero desinere esset: hinc etiam ei Nobilitatis Conscriptorum Privilegiis frui, & publica ejusdem Collegii mania obire: Ut ipse, filii, posterisque eius tempore de Patria bene mereri pergant, Populi Romani nomen auquant, Urbis Nostrae utilitates dignitatque, opera, consilio, fide tueantur - N. N. Scriba Senatus.

Decretum in receptione Nobilis Romani Conscripti.

21. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc Nostrae Constitutionis, ordinationis, adscriptionis, prohibitionis, derogationis, Mandati, Decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo quadragesimo quinto, pridie Nonas Januarii Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Dat. die 31. Jan. 1746.

D. Card. Passioneus, J. Datararius.

VISA DE CURIA.

J. C. Byschi.

L. Eugentus.

Loco & Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side or a continuation of the document's content.

A P P E N D I X
A D T O M U M L I
B U L L A R I I
S A N C T I S S I M I D O M I N I N O S T R I
B E N E D I C T I P A P A E X I V .

N. I.

NUM. I.

Constit. VII. fol. 12.

I N S T R U C T I O

Sacrae Congregationis Concilii pro Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, & Patriarchis, super modo consuetudine Relationes statuum suarum Ecclesiarum, quas, occasione Visitationis Sacrorum Liminum, eidem Sacrae Congr. exhibere tenentur.

minum visitationem, Romano pro tempore Pontifici de toto eorum Pastoralis Officio, & de rebus omnibus ad ipsarum, quibus praesent, Ecclesiarum statum, ad Cleri, & Populi disciplinam, ad animarum denique, quae illorum fidei creditae sunt, salutem, quovis modo pertinentibus, rationem redderent, uti fusius habetur in praedicti Pontificis Constitutione, quae incipit Romanus Pontifex, sed in alia etiam Constitutione, quae incipit Immensa aeterni Dei, Sacrae Congregationis praeposite Interpretationi Sacrosancti Concilii Tridentini, curam demandavit, praedictam rationem, quae dicitur Relatio status Ecclesiae, perpendi, & examinandi, ac postulatis in eadem proponendis respondendi.

Sextinae hae Constitutiones suo non caruerunt effectu, tum quoad Sacrorum Liminum visitationem, tum quoad Relationem statuum Ecclesiarum; sed cum nulla unquam edita fuerit instructio pro dictis Relationibus exarandis, factum hinc est, ut aliquae ex eis aliquando fuerint exhibitae abundantes in superfluis, & aliquae aliquando deficientes in necessariis: dumque ad haec avertenda, in Synodo Romana, hoc anno 1725, a SS. Domino Nostro Benedicto Papa XIII. habita in Basilica Lateranensi, praescriptum sit, ut Instructio haecenus omitta, a Sacra Concilii Congregatione ederetur; haec ideo Instructio publici juris sit, ut in Relationibus statuum suarum Ecclesiarum ad eandem Sacram Congregationem in posterum transmittendis, curent Episcopi, Archiepiscopi, Primates, & Patriarchae, ipsi se conformare, & suas Relationes ad quaedam distincta Capita reducere, quorum Primum ad statum Ecclesiae materiale: Secundum ad Personam ipsius Referentis: Tertium ad Clerum Saecularem: Quartum ad Clerum Regularem: Quintum ad Moniales: Sextum ad Seminarium: Septimum ad Ecclesias, Confraternitates, & Loca Pia: Octavum ad Populum; & Ultimum denique referatur ad Postulata, quae ab ipso Referente Sacrae Congregationi proponuntur.

§. I.

De Primo Relationis Capite, pertinente ad statum Ecclesiae materiale.

In hoc primo Relationis Capite sequentia erunt exponenda.

- I. Institutio.
- II. Confinia.

III. Privilegia, & praerogativae Episcopatus, Archiepiscopatus, aut Patriarchatus.

IV. Numerus Civitatum, Oppidorum, aut Locorum; qui Episcopatu, Archiepiscopatu, aut Patriarchatu subiecti sunt.

V. Status Cathedralis, Metropolitanae, aut Patriarchalis Ecclesiae; una cum numero Canonicorum, & aliorum, servitio Chori additorum; & an erectae fuerint Praebendae, Penitentiarum, & Theologalis.

VI. Status Ecclesiarum Collegiatarum una cum numero pariter Canonicorum, & ceterorum, qui Choris earum interfunt, & an in Collegiatis erecta sit Praebenda Theologalis.

VII. Status, & numerus Ecclesiarum Parochialium; nec non aliarum Ecclesiarum, & Oratoriorum in Episcopatu, Archiepiscopatu, aut Patriarchatu existentium; referendo signanter, an Cathedralis, Metropolitanae, aut Patriarchalis, & Collegiatae Oratoria, nec non Parochiales, ceteraque Ecclesiae, sint sacris supplicibus instructae, & quoniam ex eis habeant redditus pro fabrica assignatos.

VIII. Numerus Monasteriorum tam Virorum, quam Mulierum; exprimendo, an aliqua ex Monasteriis Virorum sint subiecta suae jurisdictioni; & an, & quae Mulierum Monasteria sibi subiecta sint, vel Praelatis Regularibus.

IX. An adsit in Diocesi Seminarium Clericorum; quot Clerici in eodem alantur, an fuerit statuta taxa, & in qua quantitate, & an aliqua Beneficia fuerint eidem unita, & in universum quinam, & quot sint redditus praedicti Seminarii.

X. Numerus Hospitalium, Collegiorum, Confraternitatum, & aliorum Locorum piorum, quae sunt in Episcopatu, Archiepiscopatu, aut Patriarchatu, & quinam sint eorum redditus.

XI. An adsint Montes Pietatis, & quot sint: una cum aliis consimilibus, ad statum materiale Ecclesiae spectantibus, cum advertentia tamen, ut plena status materialis Relatio in prima Relatione tantum, quae fit ab Episcopo, Archiepiscopo, aut Patriarcha exhibetur; in subsequentibus etenim Relationibus satis erit, quod ipsi se referant ad primam; nisi aliquid novi, pertinentens ad dictum statum materiale, contigerit, quod Referens notificandum Sacrae Congregationi existimaret.

§. II.

De Secundo Relationis Capite, pertinente ad ipsum Episcopum, Archiepiscopum, Primatem, Patriarcham.

In hoc Capite exponi debent.

I. An Residentiae praecipuum, a Sacris Canonibus, Concilio Tridentino, & Constitutione Urbana praescriptum, adimpleverit; & an aliquo, & quo tempore abfuerit, & an ultra menses Conciliares, & an cum, vel sine Sedis Apostolicae licentia.

II. An, & quoties Diocesis sibi commissae visitationem expleverit.

III. An per se, vel per alium Episcopum, sacras Ordinationes expleverit, & Sacramentum Confirmationis administraverit.

IV. An, & quoties Synodum Diocesanam coegerit; & si Episcopus nulli Archiepiscopo subiectus sit, an ad Synodum Provinciale ejus Archiepiscopi, quem ad tramites Tridentini eligere tenetur, ut ejus Synodo Provinciali interfuit, accesserit; & si sit Archiepiscopus, an Synodum Provinciale habuerit, & quinam Suffraganeis eidem interfuerint.

V. An

- N. IV. V. An verbum Dei per seipsum predicaverit, & an legitimo concurrente impedimento, viros idoneos assumperit ad huiusmodi predicationis officium salubriter exequendum.
- VI. An habeat Depositarium pecuniarum, & multarum pecuniarum, & an eadem fuerint piis usibus applicatae.
- VII. Quoniam Taxa, & an Innocentiana in sua Cancellaria observetur.
- VIII. An quod habeat, quod sibi obstat circa exercitium Episcopalis Officii, Jurisdictionis Ecclesiasticae, necnon tuendae libertatis, & immunitatis, Ecclesiarum.
- IX. An aliquod pium opus peregerit pro Ecclesia, pro Populo, aut pro Clero.

§. III.

De Tertio Capite ad Clerum Saeculare pertinente.

- In hoc Capite exponendum erit.
- I. An Canonici, ceterique Choro addicti Cathedralis, Metropolitanae, aut Patriarchalis Ecclesiae, necnon Collegiarum, Choro iugiter interfint.
- II. An, ultra Matutinum, Laudes, ceterasque alias Horas Canonicas, quolibet die celebrent Missam Conventualem.
- III. An quolibet die eam applicent pro Benefactoribus.
- IV. An suas habeant, Constitutiones, & ea punctualiter observent.
- V. An, qui obtinent Praebendam Penitentiarum, aut Theologalem, adimpleant, quae adimplenda sunt, & quomodo.
- VI. An Parochi in suis Parochiis resideant.
- VII. An librum Matrimonii, & Baptisimum, aliofque libros, quos ad normam Ritualis Romani retinere debent, retineant.
- VIII. An aliqui ipsorum indigeant aliorum Sacerdotum opera, ut Sacramenta Populo administrent.
- IX. An idem per se, vel per alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem Dominicis, & Festis solemnibus, plebes sibi commissas, pro sua, & earum capacitate, pascant salutaribus verbis, docendo, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, iuxta monitum Tridentini, & praecitati Concilii Romani.
- X. An saltem Dominicis, & aliis Festis diebus, in suis Parochiis, Fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & Parentes, Pueros, ceterosque hoc adiutorio indigentes, doceant: & an, & qui eis operam praestent in hoc opere adimplendo, & an fructuose hoc opus adeo necessarium in singulis Parochiis praestant.
- XI. An singuli Parochi, ceterique curam animarum exercentes, singulis Dominicis, Festisque de praecipto, Missam applicent pro Populo eorum cura commisso.
- XII. An, & quae praemittantur, antequam quis ad Primam Tonfuram, & Minores Ordines admittatur, & an sacris Ordinibus initiandi, ante cuiuscumque Ordinis sacri receptionem, piis meditationibus, vulgo spiritualibus exercitiis, vacent per aliquot dies in aliqua Domo Religiosa.
- XIII. An omnes praedicti vestes iugiter deferat Clericales, & an, quo ad fori privilegia, serventur disposita a Sacrosancta Synodo Tridentina Sess. 23. Cap. 6. de Reformat. & a Constitutione Sanctissimi Domini Nostri BENEDICTI Papae XIII. in eodem Concilio Romano emanata.
- XIV. An habeantur Conferentiae Theologiae Moralis, seu Casuum conscientiae, & etiam Sacrorum Rituum, & quot vicibus habeantur, & qui illis interfint, & quinam profectus ex illis habeatur.
- XV. Quinam sint mores Cleri saecularis, & an aliquod in eo ad sit scandalum, quod remedio indigeat potentiori.

§. IV.

De Quarto Capite, ad Clerum Regularem pertinente.

- In hoc Capite exponendum erit.
- I. An Regulares, curam animarum exercentes qui Episcopali jurisdictioni, visitationi, & correctioni sub-

sunt in iis, quae ad curam pertinent, & administrationem Sacramentorum, munus sibi commissum fideliter adimpleant, iuxta ea, quae in praecedenti capite dicta sunt de Parochis saecularibus.

II. An aliqui Regularis extra Monasterium degat; an aliqui adsint in Diocesi, a suis Superioribus, servatis servandis, eieci, vel aliqui fuerint Regularis intra Claustra Monasterii degens, sed qui extra ea ita notorie deliquerit, ut Populo scandalo fuerit, & quomodo in hisce casibus in sic delinquentes animadvertit.

III. An sua jurisdictione delegata usus sit in explenda Visitatione Conventuum, & Granciarum Monasteriorum, in quibus Religiosi non aluntur in numero a Sacris Constitutionibus praefixo; & quinam sint Religiosorum mores, in dictis Conventibus, & Granciis degentium.

IV. Denique, an aliquod habeat, cum Regularibus officiculum in exercitio jurisdictionis delegatae in illis casibus, in quibus eadem ipsi tributa est a Sacro Concilio Tridentino, vel a Summorum Pontificum Constitutionibus, & signanter a Bulla Clementis Papae X. quae incipit *Sapientia*.

§. V.

De Quinto Relationis Capite ad Moniales pertinente.

- In hoc Capite exponendum erit.
- I. An Moniales, Episcopo subiectae, suas servent Constitutiones.
- II. An Claustra in earum Monasteriis inviolate custodiatur.
- III. An aliqui abusus in iisdem Monasteriis irreperint, qui consilio, aut auxilio Sacrae Congregationis indigeant.
- IV. An, praeter ordinariam Confessorum, alius extraordinarius ab ipso bis, aut ter in anno fuerit oblatus.
- V. An dictorum Monasteriorum redditus fideliter administrentur, & Monialium dotes fuerint perfolutae, & quomodo erogatae.
- VI. An in Monasteriis Monialium, quae sunt Praelatis Regularibus subiecta, curaverit, ut Claustra dictorum Sanctimonialium fuerit exacte observata, & contra inobedientes, & contraditores, per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia processerit.
- VII. An harum Monialium Confessarii Regulares, sive ordinarii, sive extraordinarii, fuerint ab ipso approbati, antequam earum confessiones exceperint.
- VIII. An, adhibitis Superioribus Regularibus, singulis annis exegerit rationem administrationis ab his, qui administrant bona pertinentia ad haec Monialium Monasteria Regularibus subiecta; & an fideliter eorum redditus administrentur, & alia fuerint adimpleta, quae praescribuntur in Bulla Gregorii XV. quae incipit *Inscrutabili*.

§. VI.

De Sexto Relationis Capite, pertinente ad Seminarium.

- In hoc Capite exponendum erit.
- I. Quot sint in Seminario Alumni.
- II. An in Ecclesiastica disciplina recte instituantur.
- III. Quibusnam studiis vacent, & quo profectus.
- IV. An Cathedrali, & aliis locis Ecclesiae, diebus Festis inserviant.
- V. An cum consilio duorum Canonicorum seniorum, a se electorum, necessaria pro recto regimine fuerint.
- VI. An illud aliquando visitet, & operam det, ut Constitutiones adimpleantur.
- VII. An statuta sit Taxa ad Tramites Concilii Tridentini, eademque exigatur, & an aliqui sint morosi in eius solutione.

§. VII.

De Septimo Capite, ad Ecclesias, Confraternitates, & Loca pia pertinente.

- In hoc Capite exponendum erit.
- I. An in Sacris omnium, & singularum Ecclesiarum exposita sit Tabella onerum Missarum, & Anni-

- Anniversarium, ad tramites Decretorum san. mem. Urbani VIII., & an eis punctualiter satisfactum sit.
- II. An in Confraternitatibus, Scholis, aliisque Locis piis, punctualiter executioni mandentur pia opera, a Testatoribus iniuncta.
- III. An quolibet anno sibi fecerint reddi rationes ab horum locorum Administratoribus.
- IV. An Montem Pietatis, sive Charitatis visitaverit; & an idem habeat redditus, qui superabundent sustentationi Ministrorum, aliisque necessariis expensis; & in quas causas redditus illi erogentur; & si quid exigatur ab illis, qui pecuniam, aut frumentum, si agatur de Monte frumentario, ab eo recipiunt.
- V. An Infirmorum Hospitalia visitaverit, reddituum rationes ab Administratoribus exegerit, & an Infirmis necessaria, quoad salutem animae, & corporis, in eis subministrantur.

§. VIII.

De Octavo Relationis Capite, ad Populum

- In hoc Capite exponendum erit.
- I. Quinam sint Populi mores, & an in pietate proficiat.
- II. An aliquis irreperit abusus, aut prava quaedam in eodem inolverit consuetudo, quae consilio indigeat, & Sedis Apostolicae adiutorio.

§. IX.

De Ultimo Capite, ad Postulata pertinente.

Ultimo loco Episcopi, Archiepiscopi, Primates, & Patriarchae, qui suarum Ecclesiarum Relationes ad Sacra transmittunt Congregationem, si quae habent Postulata proponenda pro suarum regimine Ecclesiarum, proponere poterunt, cum clara facti, & omnium circumstantiarum expressione; & quatenus Postulata spectent ad negotia forensia, exponant, an ea sint in aliis Tribunalibus introducta, an adsint super iisdem aliorum Tribunalium sententiae, ut, omnibus mature pensatis, possit Sacra Congregatio congruum suppeditare praedictis Postulatis responsum.

Et haec sunt, quae oportuna visa fuerint, ut in hac Instrukcione inserantur. Quod si aliqua fuerint, quae Episcopi, Archiepiscopi, Primates, & Patriarchae pro suarum indigentia Ecclesiarum, atque Diocesum, addenda existimaverint, fiant sibi liberum esse addere, quae ipsis addenda videbuntur, & ad notitiam Sacrae Congregationis deferre; quae ex charitatis, & iustitiae norma per se expedit, quae poterit, & maiora ad Summum Pontificem deferret, qui Fratribus suis Episcopis, quantum cum Domino licet, gratificari semper exoptabit.

C. Card. Origus Praefectus.
Loco + Sigilli.

P. Archiepisc. Theodosius Secret.

NUM. II.

Ad Constit. XVIII. fol. 29.

LEGES.

Et Instituta Ceremonialia edita pro Provinciarum Praefidis, Gubernatoribus Praelatis, & Apostolicis Vice-Legatis.

DECRETUM.

CUM Sanctissimus Dominus noster BENEDICTUS Papa XIV. ex Cardinalibus, qui Congregationibus Sacrorum Rituum, & Ceremonialium praepositi sunt, quatuor selegisset, Eminentissimos nempe Rufum Sacri Collegii Decanum, Lercarium, Accorambonum, & de Gentilibus, ut ab eisdem uniforme statueretur Ceremoniale a Provinciarum Praefidis, Gubernatoribus Praelatis, & Vice-Legatis, in suis respectivo Provinciis, vel Civitatibus, Sanctitatis Suae prius approbante, posthac perpetuo, & inconcussis observandum; Ipsi Eminentissimi Pa-

triaribus idcirco praehabitis sessionibus, haec, quae sequuntur, mihi oculiaris huius Congregationis Secretario, Sanctitati Suae referenda demandarunt.

Passaque per me de infra scriptis omnibus Sanctitati Suae relatione, Sanctissimus non tantum ea approbavit, verum etiam pro omnimoda illorum observantia publicari mandavit. Hac die 18. Aprilis 1741.

T. Card. Rufus Episcopus Obien.,
& Veltiternens.

Loco + Sigilli.
Ignatius Reali Secretarius.

CAPUT PRIMUM.

Quomodo se gerere debeat Praefes, aut Gubernator, seu Vice-Legatus in primo accessu ad suam Provinciam, vel Civitatem: & quid, dum in ea permanebit, erga illarum Antistes.

Statim ac Praefes, vel Gubernator Praelatus venerit in Provinciam, vel Civitatem temporali suae jurisdictioni demandatam digniorem de sua familia mittet ad Archiepiscopum, sive Episcopum inibi residentem, adventum suum patefaciendo, simulque significando se curaturam quamprimum, ut eum solemniiori, qua poterit forma, publice visitatum adeat.

Officio perhumaniter accepto, non immorabitur Antistes hanc Praefidis, seu Gubernatoris publicam visitationem praevire, invisens illum privatim amiceque sub noctem, brevioribus indutus vestibus nigri coloris; ac inter eundem, ut quilibet Nunci formae devitetur, sciscitari dumtaxat curabit, an Domi existat: quo comperito, ascendet ad illum, qui eodem profusus habitu erit indutus. In discessu respuet omnino Familiarium, atque luminum comitatum, ut privatae visitationis assumptam methodum non excedat.

Praefes autem, vel Gubernator pari sub forma Archiepiscopum, seu Episcopum continuo revisitabit, quamvis paucos post dies de hoc eodem visitationis actu sit ei publice & solemniiter satisfacturus.

Imminente itaque publice visitationis die, Praefes, aut Gubernator illam Archiepiscopum, sive Episcopum, mane pro Vespere, & Vespere, pro subsequenti mane renuntiabit; & dum ad Episcopale Palatium se transferet, in limine Portae Familiaris, in summitate vero Salarum Antistitem ipsum, qui aliquos etiam gradus descendet, obviam habebit. Sique comiter exceptus ad dexteram ipsius Antistitis in audientiae aula inroducet. Hinc, postquam ambo in aequalibus sedibus & regione locatis assidentes, mutuis sese officiorum colloquiis ad libitum recreaverint, discedentem Praefidem, aut Gubernatorem, Archiepiscopum, vel Episcopum usque ad finem Salarum comitabitur; Familiares vero ipsius ad curam usque, non recessuri donec Praefes, seu Gubernator profusus abierit.

Praemisso item Nuncio, ut dictum est supra, diutius haud differet Archiepiscopum, sive Episcopum publicam restituere visitationem Praefidi, seu Gubernatori, qui occurrendo tam per se, quam per Familiares, sedendo, & comitando adanumum ea omnia servabit quae idem Archiepiscopum, aut Episcopum in eius visitatione seculum peregerat.

Quod si, residente jam Praefido in Provincia, vel Gubernatore in Civitate, ad eam primo accesserit novus illius Ecclesiae Antistes; tunc illius erit ante de adventu suo certiore reddere Praefidem ipsum, vel Gubernatorem, qui huiusmodi recepto officio, visitatio quantocumque eum, non jam private, sed enunciata sub forma publica; & ita ab Archiepiscopo, sive Episcopo subinde revisitetur.

Adventibus Natalitiis Domini Feris, Praefes, aut Gubernator pergat primus ad Archiepiscopum, sive Episcopum, ut illas eis faustas felicesque adpreceat: nec pretereundum quiddam tunc erit ex iis, quae de prima publica visitatione dicta sunt. Idemque praestabit Archiepiscopum, seu Episcopum, quando Praefidem, aut Gubernatorem hoc omnia vicissim erit prosequuturus.

Quamquam superius statutum sit, quod Archiepiscopum, aut Episcopum Domi pogere debeat a dextris Praefidem, seu Gubernatorem, secus tamen extra Domum servabit; quia semper, & in quocumque tertio loco, cum ipse, tum caeteri Provinciae Antistes, dexteram supra Praefidem, vel Gubernatorem retinebunt.

Quæ hæcenus pro Præfibus, & Gubernatoribus præscripta fuere, a Vice-Legatis etiam tam erga Archiepiscopum, quam Episcopum, vel Gubernatorem ditioni subiectis erunt omnino adimplenda.

CAPUT SECUNDUM.

Quo habitu induti Archiepiscopi, seu Episcopi, & Præsides, seu Gubernatores mutuo publicas Visitationes exequentur.

Quotiescumque Archiepiscopus, vel Episcopus ad Præsidentem, seu Gubernatorem divertit ut eum visitet in forma publica, sive ut in executione pro prima tantum vice Literarum Apostolicarum, Oratorum privatum in Palatio prælatorum Præsulum de novo erigendum approbet: supra talem vestem capiet Mozettam cum Rocchetto discooperito. Et Domini eodem utetur habitu, dum accedentem ad se pro enunciatis publicis visitationibus Præsidentem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum suscipiet.

Archiepiscopus autem utens Cruce, nullatenus illam ante se deferri permittit in consimilibus actibus. Talari etiam Veste, Rocchetto, & Mantelletto amictus erit Præsides, sive Gubernator, vel Vice-Legatus publice invisens Archiepiscopum, seu Episcopum; & quando eum pro publica visitatione, aliave de causa in publica forma advenientem, excipere debet.

CAPUT TERTIUM.

De accessu Præsidis, aut Gubernatoris una cum Archiepiscopo, seu Episcopo Cappa induto, ad Metropolitanam, vel Cathedralis Ecclesiam, pro publicis solemnibus Functionibus explendis.

Annis solemnioribus festis diebus recurrentibus, qui in capite primo Libri secundi Cæremonialis Episcoporum enumerantur, videlicet: Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, Epiphaniæ, Ascensionis, Pentecostes, Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, Assumptionis Beatae Mariæ Virginis, Omnium Sanctorum, Dedications Ecclesiæ Metropolitanæ, vel Cathedralis, Sancti Titularis illarum Ecclesiarum, & Patroni Civitatis, vel Festivitatibus aliis extraordinariis juxta peculiare locorum mores, & circumstantias, pari cum solemnitate celebrandis; Præsides, vel Gubernatoris erit sub horam ab Archiepiscopo, seu Episcopo designatam, & per certum Nuncium ei patefactam, una cum Magistratu se conferre intra Januarum Episcopii. Eo quidem tempore, & nulla prorsus interposita mora Antistitem gradus Scalæ descendente adveniet, quem post debita urbanitatis verba vicissim expleta, ipso Magistratu præeunte, usque ad Portam siue Metropolitanam, siue Cathedralis Ecclesiæ comitabitur Præsides, seu Gubernator, semper ad ejus sinistrum latus incedendo.

Cum ambo in limine præfati ostii steterint, accipiet Archiepiscopus, siue Episcopus aspersorium, & postquam se lultrali aqua munierit, de illa primum porriget per contactum aspersorii ipsi Præsidi, vel Gubernatori: sicut ante ingressum cujuscumque alterius Ecclesiæ, aut privati Oratorii pariter cum eo semper faciet: ac deinde Capitulum, Magistratum, & circumstantem Populum asperget.

CAPUT QUARTUM.

De adoratione Augustissimi Sacramenti, atque inde processu ad Altare majus: ubi de loco, & sella Præsidis, seu Gubernatoris, aut Vice-Legati: ac de recessu a Metropolitana, vel Cathedrali, Sacris actionibus absolutis.

Archiepiscopus, siue Episcopus, aspersione completa, eo, quo venerat ordine, Eucharisticum Sacramentum in ejus Altari adoratum simul cum Præside, vel Gubernatore progredietur. Intra Capellam, ubi illud aservari solet, genuflectent ambo: Antistes super ligno Scabello (quod genuflexorium vocatur) ante Altare accommodato, panno viridi, seu violaceo pro qualitate temporum cooperto; appositis pulvinaribus superius, & inferius, Præsides autem, vel Gubernator in alio genuflexorio ex latere Evangelii præ-

parato, violacei semper coloris panno, ac pulvinaribus instructo: non in aequali linea, sed per transversum locato; ac tali forma, ut illud Archiepiscopi, siue Episcopi respiciat; Ad Præsidis autem, vel Gubernatoris dexteram erit Magistratus directo ordine super pulvinaribus tantum genuflexus.

Post debitam Sacramenti venerationem, prælitato jam ordine procedetur ad Altare majus: Parum distans ab eo Archiepiscopus, siue Episcopus, mutuis consulationibus sese dividet a Præside, vel Gubernatore, qui dum ille iterum oraturus ad suum valdistorium, ut in eo procumbat, accesserit, petet & ipse Residentiam suam hæc sub forma comparatam.

Prope, & inter Solium Pontificale, ac immobile constructum scannum pro Magistratu, constituetur suppedaneum, unicus nempe ligneus gradus, in cujus planitie decens Sedes Cameralis collocabitur. A tergo autem ipsius Sellæ attolletur Postergale non prælatum palmorum septem aut octo, nec latum magis quam sex, quod panno coloris violacei, nulla auri, argenti, ve textura, siue ornatu distincto contegetur. Ante præfatam sedem congruam insuper apponetur genuflexorium, tapete, & pulvinaribus enunciatis violacei coloris non abfimiliter stratum, super quo Præsides, aut Gubernator queat submittere genua. Haud tamen stabilis unquam, fixaque detinebitur inibi hujusmodi Residencia, sed sicut oportune apponenda quoties Præsides, vel Gubernator facris erit interitibus actionibus, ita singularis vicibus illico removenda: Functionibus ipsis expeditis.

Quando pro Concionibus commodius audiendis, Archiepiscopo, vel Episcopo discedendum erit a sua pontificali Cathedra fixa, ut priorem adeat; tunc, si pro ipso Archiepiscopo, seu Episcopo solium cum umbella fuerit ibidem erectum; pariter, & pro eodem Præside, seu Gubernatore suprascriptum Postergale cum gradu & sella præstabitur. Si autem Baldacchinum nequaquam fuerit Antistiti exhibitum, tali casu parabitur absque postergali dumtaxat sella, alteri Antistiti profusus uniformis, ac similis.

Quoniam vere juxta diversas locorum consuetudines contingere potest, ut seorsim ab Archiepiscopo, aut Episcopo, vel ipso etiam assante, Præsides, seu Gubernator, Divinis cum Magistratu interitibus, ad aliquam Ecclesiam a Cathedrali, seu Metropolitana aliquam divertere debeat: in hac etiam erit tunc præfata Residencia pro Præside, vel Gubernatore comparanda, modo sit in illa pariter erectus, & comparatus Thronus Pontificalis pro Archiepiscopo, siue Episcopo; adeo ut, erecto Pontificali Solio, neque Residencia unquam sit attollenda.

Ea tamen uti poterit Præsides, vel Gubernator, quoties alicujus Theosis dilectioni, aut literariis lustris, consimilibusque publicis actibus, tanquam præcipuus & principalis Patronus, præerit, licet eo tempore nec appositus, nec apponendus unquam sit Thronus pro Archiepiscopo, seu Episcopo.

Post exactas sacras Functiones, quibus una cum Archiepiscopo, siue Episcopo cappa induto asiterit Præsides, vel Gubernator, repetendo augustissimi Sacramenti Altare pro fundendis in gratiarum actionem novis precibus ante illud, quidquid de primo accessu statutum fuit, ad unguem servabitur. Nullatenus tamen in discessu sine Archiepiscopo, seu Episcopo, se a Præside, vel Gubernatore rursus perducit usque ad januam proprii Palatii, sed ab illo comeatum accipiet in limine ipsius Ecclesiæ.

CAPUT QUINTUM.

De Thure, ac Pace, Præsidi, seu Gubernatori, aut Vice-Legato deferendis: ac insuper de loco eorum, pro accipiendis Candela, Cineribus, & Palma; nec non de adoratione Crucis Feria sexta in Parasceve.

Circa Thus, & Pacem omnimodo servabitur dispositio Cæremonialis Episcoporum, & Præsides, vel Gubernator, siue Vice-Legatus nunquam eritthurificandus a Presbytero, Archiepiscopo, siue Episcopo Assistentem, qui Antistitem ipsum in Vespers officium facientem, aut iis, vel solemnibus ab alio celebratis Missis, apud Solium assantemthurificavit: sed duplici ductu ipsum Præsidentem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum, post tres Canonicos in eodem

dem Solio assistentiam Archiepiscopo, vel Episcopo exhibentes, atque una cum eo individuum corpus efformantes, solum debet incensare Minister ille, cui subinde ceteros Canonicos de Choro, licet sacris indutos paramentis, inerit onus thurificandi. Et iste modus, & ordo, quoad locum, & Personam, servabitur in delatione Pacis: Eam etenim Præsides, vel Gubernator, aut Vice-Legatus, recipiet ab eo, qui distributurus mox erit illum enunciatis Canonicis in Choro existentibus.

Candelam in die Purificationis, & Palmam in distributione earum, Præsidi, seu Gubernatori, aut Vice-Legato dabit ipsemet Archiepiscopus, siue Episcopus, statim ac, propria recepta, alteram reddiderit digniori Canonico parato, a quo ipse suam prius receperat. Præsides autem, aut Gubernator, seu Vice-Legatus, cum ascenderit ad Archiepiscopum, vel Episcopum, ut ab illo Candelam, seu Palmam accipiat, non genuflectet, sed fides ipsam capiet cum debitis oculis tum illius, tum manus Archiepiscopi, siue Episcopi eam sibi porrigentis.

Stans pariter recipiet Cineres ab Archiepiscopo, vel Episcopo, postquam hic eos imposuerit Canonico in illa die Missam cantaturo.

Feria sexta in Parasceve, non celebrante Episcopo, Præsides, vel Gubernator, aut Vice-Legatus, ad Canonicis officium facientis sinistrum incedendo, ad adorandam Crucem procedet. Episcopo vero celebrante, ibit immediate post eam, ante omnes Dignitates, & Canonicos.

CAPUT SEXTUM.

De generali Communione Feria quinta in Cena Domini, quoad habitum, locum, & ritum Præsidis, seu Gubernatoris, vel Vice-Legati.

Quando Præsides, aut Gubernator, vel Vice-Legatus sit in Sacro Presbyteratus, seu Diaconatus ordine constitutus; quia multum decet, & convenit, ut cum aliis eo die communicet: adventante Communionis tempore, Cottam superinduet Rocchetto, cum Stolum fumere, & a Collo, vel ab humero sinistro pendente etiam habere debeat. Communionem primum omnium accipiet, & manum Archiepiscopi, siue Episcopi ante illam osculabitur.

Si autem neutro fuerit charactere insignitus, cunctorum primum pariter ad communicandum procedet, Rocchetto, & Mantelletto tantummodo indutus.

CAPUT SEPTIMUM.

De mutuis reverentiis inter Ecclesiarum Antistites, & Præsidentem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum: quoque salutatione Concionatoris erga alterutrum.

Pontificalis salutatio regulariter inter sacras actiones in eo consistit, ut manu aperta singulis benedicat: nihilominus, ut a communi cæterorum Fidelium cœtu, velut filiorum Spiritualium Antistiti fubjectorum distinguatur Præsides, siue Gubernator, vel Vice-Legatus: sicut erga Canonicos servari jubet Cæremionale Episcoporum Libro primo Capite decimo octavo; oportebit, ut Archiepiscopus, seu Episcopus capitis inclinatione Præsidentem, vel Gubernatorem, aut Vice-Legatum saluet, quoties ad sedem suam ascendere, seu ab illa descendere incipiet; eique Præsides siue Gubernator, vel Vice-Legatus cominus bireto depositio assurgens mutuum rependet salutationem, caput similiter inclinando.

Verum enim vero in hujusmodi consulationibus exequentibus, regula a laudato Episcoporum Cæremonialium eodem in capite designata omnino erit attendenda, videlicet: ut, dignitate gradus minime attenda, sed præ oculis actionis modo, & commodo dumtaxat posito, reverentia semper fiat primo ei, a quo disceditur, & ultimo ei, ad quem itur; nullo habito respectu quis eorum sit major. Siquæ qualibet præeminentiarum, & præcedentiarum discrepantia, quæ forsitan Canonicis inter, & enunciatis Præsides fuisset unquam exorta, prorsus dirimetur.

Quos quidem reverentiales mutuos actus omittere necesse erit in Matutinis Tenebrarum, per integram Bullar. Rom. Bened. XIX. Tom. I.

Feriam sextam in Parasceve, ac Sabbato Sancto, usque ad solemnem Missam exclusivè; Sicut etiam in singularis Mortuorum Officiis, quæ obvenerint fortasse poterunt. Consentaneum quippe hoc erit legi, & praxi usque adhuc servatæ, abstinendi in præfatis conventibus etiam a benedictionibus tum solemnibus, tum privatis, & Cleri inferioris, & Populi circumstantis, utpote quæ sunt ætus potestatis, & solemnitatis, luctuosus hæc actionibus repugnantes.

Concionator vero salutationem hujusmodi nunquam prætermittet, siue eadem Feria sexta in Parasceve sermonem de Passione, siue de laudibus alicujus Defuncti post mortualem Missam sit facturus, prout in præfati Cæremonialis Episcoporum Libro secundo, Cap. 11., & super utroque casu decernitur: Et ideo post illam primo loco debitam Episcopo, vel Archiepiscopo, speciatim versus Præsidentem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum, reverentiam aliam semper faciet.

CAPUT OCTAVUM.

Præsidi, vel Gubernatori in ingressu variatur locus, quando Episcopus, vel Archiepiscopus suscit sacris Paramentis indutus.

Quod in superiori capite tertio stabilitum fixumque fuit circa locum Præsidis, seu Gubernatoris accedentis cum Episcopo, siue Archiepiscopo ad Ecclesiam, & ab Altari augustissimi Sacramenti divertentis ad principem Aram, ut scilicet ad sinistram ipsius Antistitis incederet, est solummodo intelligendum, quando Archiepiscopus, vel Episcopus fuerit sola Cappa Pontificali indutus. Nam de cætero, si sacris indumentis exornatus processerit, siue ut Deo sacrificium offerat, siue publicis solemnibusque supplicationibus cum Pluviali interit, ibit Præsides, aut Gubernator in habitu suo ordinario, hoc est Mantelletto supra Rocchetto, non amplius ad sinistram, sed immediate post Archiepiscopum, seu Episcopum.

CAPUT NONUM.

De Archiepiscopi, seu Episcopi discessu in Ecclesiam per Scalam interiorum, & privatam Portam.

Si ob aeris intemperiem, aut peragendam Functionum quietatem, seu ob aliam quamcumque causam, aptiorem commodioremque judicaret Antistes descensum in Metropolitanam, seu Cathedralis, tam obeundi gratia omnes illas sacras actiones a Cæremonialibus circumscriptas, quam alias ab eo minime definitas, per Scalam interiolem Palatii in ipsam Ecclesiam porrigentem; Præsides, aut Gubernatoris tunc erit, prælitata sub hora, una cum Magistratu ad eam accedere, & in illa Antistitem jam cappa indutum descendente officiosis verbis excipere, ac subinde comitari, prout supra fusius explicatum est. Quæ quidem obviatio a solo etiam Magistratu erit explenda, Præsides, aut Gubernator absentente.

CAPUT DECIMUM.

Quo accedere debeat Magistratus, ut Archiepiscopo, seu Episcopo inseruiat, absente Præsidi, vel Gubernatore, ac generatim de loco illius in ingressu, adit vel absit Præsides, aut Gubernator.

Magistratus secularis, quotiescumque legitimo impedimento detentus abfuerit Præsides, vel Gubernator, non ad ostium Episcopi tantum, sed superius ascendere debet in Aulam, seu Cubiculum ab Archiepiscopo, vel Episcopo ad hoc destinatum: atque ibi præsolari, ut eum, postquam fuerit opertus Cappa, progredientem ad Ecclesiam comitetur, & deducat; procedet autem immediate ante illum, sit quidem præfens, aut absens Gubernator, aut Præsides.

Quod si fuerit Archiepiscopus utens Crucem, tunc Magistratus ibit immediate ante ipsam Crucem. Nullus enim inter eam, & Archiepiscopum incedere debet, cum sit peculiare ipsius insigne.

CAPUT UNDECIMUM.

Quid si Archiepiscopus, vel Episcopus Cardinalis præset dignitate?

SI Archiepiscopus, sive Episcopus non Pontificali dumtaxat refurgat potestate, sed præter hanc Cardinalatus supereminet dignitate, quoties Eminentia Sua erit descensura in Ecclesiam, tempore Præses, aut Gubernator aderit in ejus Aula, seu Cubiculo præsignato, ut in illius obsequiis comitatuque sit, cum progrediatur: & tunc præeunte omnino Magistratu, permittet Cardinalis, ipsum Præsidentem, aut Gubernatorem ad sui sinistram incedere.

In limite Ecclesie, postquam Cardinalis Episcopus, seu Archiepiscopus lustrali se aqua signaverit, aspersorium tangendum porrigit Præsidi, vel Gubernatori, qui deinde apud Augustissimi Sacramenti aram genuflectet super unico tantum pulvinari, quod ei præstabitur in terra post Eminentiam Suam in consueto genuflexorio procumbentem.

Postergali prorsus amoto, Residentia pro ipso Præsidente, vel Gubernatore apud Altare majus relinquere poterit quoad cætera ornatus genera, prout in capite quarto describitur.

Si audiendi causa Conciones exegerit commoditas, ut pro Cardinali alius aptetur locus fermocinatio propinquior: Eminentie Suae præstantia quidem erit prænobilis Sedes supra ligneum gradum tapete cunctum, non onusto, ut desuper dependeat Baldachinum. At Præsidi, sive Gubernatori nil aliud, quam inferior Sella super nudo pavimento, & aliquantulum post illam Cardinalis locata, exhibebitur.

Consuetæ Concionatoris reverentia unica ad ipsum Cardinalem dirigetur: quod generatim, & universo ab aliis etiam, sermonem quacumque de causa habentibus, præserte Cardinali erit inconcusse adimplendum.

Sacris actionibus expeditis, nisi aliter Archiepiscopo, seu Episcopo Cardinali visum fuerit, & Præses, vel Gubernator, & Laicus Magistratus Eminentiam Suam iterum comitabuntur ad Cameram usque, sive Cubiculum, unde procedentem susceperant.

NUM. III.

Ad Constit. LXXII. fol. 142.

SYNOPSIS

Decretorum Congregationis Lauretanæ.

Administratio Bonorum, Pecuniarum &c.

ADMINISTRATIO Bonorum, Pecuniarum, aliorumque effectum relictorum, vel Capitulo, vel cuilibet de dicto Capitulo, vel Inservientibus Ecclesie, aut Altaribus, pro Capellanis, & Legatis Misarum, sive ad tempus, sive perpetuo, etiam de Jurepatronatus Laicorum, spectat ad ipsum Sanctuarium, & per ipsum ad Gubernatorem. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 1. Marzo 1700., e 25. Agosto 1717.*

Armorum Custodes.

Sex Armorum Custodes, vulgo *Armaroli*, sunt subiecti Parocho Almæ Domus, a quo ipsis Sacramenta sunt administranda. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 18. Febrero 1704.*

Avunculi vero dictorum Armorum Custodum licet cohabitent cum Nepote, non sunt subiecti dicto Parocho Almæ Domus, cum non possint dici de Familia Nepotum exempta. *ibidem.*

Artifices & Professores.

Artifices, & Professores quicumque inservientes Almæ Domui intra annum in eorum Professionibus, non tamen continuo sed juxta Sanctuarii necessitatem, absque constitutione annui salarii, licet Literis patentibus Almæ Domus cum inhibitione fuerint muniti, non

gaudent exemptione a jurisdictione Episcopi. *Dub. 17. ex 33. concordat. 1734.*

Arx Ecclesie.

Arx Ecclesie Lauretanæ existens super dictam Ecclesiam, ubi sunt Mansiones Clericorum Sacristie, & Inservientium Misarum, & Lampadariorum, non est sub Ditione Episcopi; ita ut possit ab eovisitari jure ordinario quoad Clericos Sacristie, & dictos Inservientes; quo vero ad Lampadarios jure delegato. *Dub. 6. ex 33.*

Janua dictæ Arcis erit omnino claudenda, ne Mansiones ejusdem accommodentur, ut moris est, illis qui confugiunt ad Ecclesiasticam Immunitatem. *ibidem ut supra.*

Administratio Sacramentorum. *Vide Baptisma, Eucharistia.*

Affluarii. *Vide Coloni exempti.*

Altare Sanctissimi Sacramenti. *Vide Visitatio.*

Alumni Collegii Illyrici. *Vide Collegium.*

Baldachinum.

Neque Episcopo, neque Gubernatori licet uti Baldachino intra limites Palatii Almæ Domus. *Resolut. 2. Decembre 1729.*

Baptisma.

Baptizare Infantes Confluentium, & eorum Cadavera tumulare, spectat ad Parochum Sanctuarii. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 2. Decembre 1717.*

Parocho Sanctuarii ærotanti licet sui loco deputare Sacerdotem sibi benevolum, ex approbatione tamen ab Episcopo, pro administratione Sacramenti Baptismatis. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 24. Agosto 1705.*

Si contingat, Capellano Almæ Domus cum Nepote convivente, Filiam ex ipso Nepote nasci, baptizanda erit a Parocho dictæ Almæ Domus, licet Pater & respectivo Nepos literas patentales Episcopi non possint æquivalere Literis patentibus dictæ Almæ Domus. *Lettere a Monsignor Vescevo 20. Canaro 1740.*

Bona. *Vide Administratio Bonorum.*

Brevi pro aperienda Capsula Elemosynæ. *Vide Elemosynæ.*

Campanarius, seu Pulsator Nolarum.

Ad Episcopum, uti Delegatum, spectat privative ordinatio pulsandi Campanas pro signo canendi Litanias in quocumque Sabatho de fero, & in quacumque Festivitate Beatæ Mariæ Virginis, & earum Vigiliis. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 6. Settembre 1698. Resolut. ad Dub. 5. 17. Aprilis 1708.*

Licet autem Episcopo in parte Palatii, ubi residet apud Laurentum, uti Campanula ad usum proprium tantum. *Resolut. 2. Augusti 1729.*

Qui habent officia Almæ Domus, sed ea exercent per interpositas Personas, veluti Pulsator Nolarum, Cantinerius, & similes, sui debent exemptione tam ipsi, ut Officiales, quam eorum Substituti, dummodo facultas exercendi per substitutum fuerit a Sacra Congregatione approbata. *Dub. 17. ex 33.*

Cancellaria, Cancellarius.

Episcopus procedens jure delegato, debet uti Cancellario Sanctuarii, nec sufficit, si emolumenta omnia, quæ alias ad ipsum spectarent, ipsi relinquat. *Lettere a Monsignor Vescevo 11. Maggio 1701. Dub. 7. ex 33.*

Episcopus aliquando, & attentata aliqua suspitione, poterit, prævia licentia Sacre Congregationis Lauretanæ, in causis contra Privilegiatos Almæ Domus uti suo Cancellario in examinandis Testibus pro sumendis, & captivandis indicibus, dummodo tamen dicta examina Tertium reproducantur per acta Cancellariæ Almæ Domus, antequam Reus constituatur, & Processus per eadem Acta Cancellariæ Almæ Domus prosequatur. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 28. Febrero 1701. Dub. 8. ex 33.*

Item

Item poterit Cancellarius Almæ Domus compelli ab Episcopo ad conficiendum Inventarium omnium Processuum, Beneficialium, Matrimonialium, Civilium, & Criminalium, Actorum, & aliarum Scripturarum factarum, & respectivo exhibitarum in dicta Cancellaria coram Episcopo tanquam Delegato Apostolico, vel ejus Vicario, ad effectum aservandi dictum Inventarium in Archivio Episcopali ad formam novissimi Concilii Romani, & Constitutionis Benedicti XIII., & in casu renitentia, compellendus erit a Sacra Congregatione. *Dub. 10. ex 33.*

Episcopus vero tenetur registrare in Cancellaria Almæ Domus tam Ordinationes Exemptorum, quam eorum Literas testimoniales. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 11. Marzo 1704.*

Candela, Cera.

Benedictio Candelarum in Solemnitate Purificationis est facienda, juxta solum, in Ecclesia Lauretana, non autem in Sancta Capella. *Lettere a Monsignor Vescevo e Governatore 28. Gennaio 1720.*

Quando in Ecclesia Lauretana de ordine Episcopi fit Communio Generalis, vel fit aliqua Processio, aut Expositio Sanctissimi Sacramenti ad implorandum Divinum Auxilium pro necessitatibus Populi, vel Ecclesie Catholice, debent a Ministris Almæ Domus subministrari Cera, & alia necessaria pro supradictis Functionibus explendis. *Dub. 7. ex 33.*

Cantores, Musici, Magistri Capelle, Organista.

Musici, & Cantoribus se absentare petentibus a servitio Ecclesie ad breve tempus, ob aliquod eorum negotium, concedenda est licentia ab Episcopo, aut ejus Vicario Generali, jure delegato, non autem a Gubernatore. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 1. Settembre 1698. e 28. Giugno 1700. Dub. 4. ex 33.*

Ad Episcopum pariter, privative quoad Gubernatorem, spectat præscribere Ordines Magistro Capelle, Cantoribus, & Organista, circa servitium Chori, & Functionum Ecclesiasticarum. *Dub. 5. ex 33.*

A Gubernatore vero danda est possessio Magistro Capelle & Organista post eorum destinationem, in sequela Literarum patentium, quas ipse de mandato Sacre Congregationis expedire solet. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 28. Febb. 1701. Vide Puncturæ.*

Capellanus, Capella, Capellania.

Capellanus Vivaldus est subiectus, una cum Fratre, & tota Familia secum vivente, Parocho Almæ Domus. *Resol. 19. Septembris 1710.*

Instituto Præsentati ad Capellaniam Domus Farlette reservata tempore fundationis Cardinali Protectori, spectat ad Sacram Congregationem. *Lettere a Monsignor Vescevo 19. Decembre 1710.*

Episcopo competit facultas ingrediendi in Sacram Capellam cum Mozzetta, & Rocchetto detecto, nec non benedicendi Populo jure delegato. *Resol. 10. Julii 1731.*

Non licet autem ipsi Episcopo die Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis, & aliis diebus, quibus Missa cantari solet in Sacra Capella, illam canere in Ecclesia. *Lettere a Monsignor Vescevo 28. Novembre 1701. 10. Gennaio 1702.*

Capellanus possessor Capellanæ Micucci, cujus nominatio spectat ad Venerabilem Societatem Sanctissimi Rosarii Laureti, Episcopo subiectam, gaudet exemptione, ex quo destinatus preventus prædictæ Capellanæ recipit ab Alma Domo, uti hæredo supradicti Micucci. *Dub. 21. ex 33.*

Carceres.

Personæ, quæ carcerantur de mandato Episcopi, vel ejus Vicarii procedentis jure delegato, detineri debent in Carceribus Almæ Domus, ad exclusionem illarum ipsius Curie Episcopalis. *Dub. 9. ex 33.*

Causa.

Non potest Gubernator, attentato privilegio Sanctuarii, trahendi ad suum Tribunal omnes causas tam

activas, quam passivas ejusdem Almæ Domus procedere in Causis activis motis Ministris, & exemptis Almæ Domus contra Ecclesiasticos non privilegiatos; id autem spectat ad Episcopum jure ordinario. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 1. Marzo, 1700. Resol. 10. Luglio 1731. Dub. 25. ex 33.*

Quo vero ad Causas tam activas, quam passivas, in quibus agitur de interesse Almæ Domus, spectare debent privative ad Gubernatorem, *dis. Dub. 25. ex 33.* Spectat autem ad Episcopum, jure tamen delegato, cognoscere Causas activas motas a Ministris, & Exemptis Almæ Domus contra Ecclesiasticos privilegiatos nisi agatur de iis, quæ respiciunt eorum Ministerium, in quibus subesse debent Gubernatori. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 1. Marzo, e 26. Aprile 1700.*

Instantia Cherubinatorum, & Fratrum Alexandrinorum petentium, eorum Causam contra Sanctuarium coram Episcopo agitant, & a Gubernatore rearsurum coram Episcopo agitant, aut pro ea deputari Judicem in Curia Romana, rejecta fuit, ne inferretur præjudicium privilegiis ejusdem Sanctuarii. *Lettere a Monsignor Governatore 11. Maggio 1699.*

Coadjutores.

Coadjutores Officialium Almæ Domus gaudent & ipsi exemptione, dummodo Coadjutoria fuerit a Sacra Congregatione approbata. *Dub. 18. ex 33.*

Collegium Illyricorum.

Concessio Dimissorialium Alumnis Collegii Illyrici, & reliqua omnia concernentia eorum ordinationem, spectat privative ad Episcopum. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 6. Febrero 1699.*

Quoad Convictores vero ejusdem Collegii, Episcopus procedit jure ordinatio. *Lettere a Monsignor Governatore 30. Agosto 1700.*

Ordinatio Alumnii dicti Collegii est etiam licita, non obtentis Literis Dimissorialibus Episcopi Lauretani. *Lettere a Monsignor Vescevo 4. Aprile 1709.*

Concurfus.

Concurfus pro Curia Almæ Domus committitur per Sacram Congregationem Episcopo, & firmatur, Curatum esse perpetuum, & non ad datum amovibilem. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 28. Giugno 1700.*

Intimatio Concurfus pro Ecclesia Parochiali Almæ Domus facienda est ab Episcopo jure delegato, & Acta Concurfus transmittenda ad Sacram Congregationem. *Lettere a Monsignor Vescevo 19. Ottobre 1729.*

Concurfus tamen non est necesse, quod Delegatio & inferatur, & indicetur peculiariter, cum habeatur vigore Bullæ. *Resol. 10. Decembre 1729.*

Acta Concurfus Parochialis referuntur in Sacra Congregatione, & per Vota fit electio *ibidem.*

Confirmatio.

Episcopus, qui Sacramentum Confirmationis conferre potest subditis ordinario jure, exemptis vero delegato, ad hoc ut dicti ordinarii, & delegati juris differentia elucescat, declarare debet in actu Collationis per Acta Cancellariæ Gubernii, quoad Exemptos se procedere jure delegato; non tenetur tamen Exemptorum Nomina describere in dicta Cancellaria. *Lettere a Monsignor Vescevo, e Governatore 24. Agosto 1705.*

Consuetudines.

Expressio Confluentium a qualibet Mundi parte devotionis gratia ad Almam Domum, qui juxta Literam Constitutionis Innocentianæ §. *Ac primo quidem*, a Jurisdictione Episcopi eximuntur, non comprehenduntur illi, qui petunt Laurentum propter eorum temporalia negotia, vel in dicta Civitate remanent ultra decem dies. *Lettere a Monsignor Governatore 8. Gennaio 1738. Dub. 13. ex 33.*

Hinc Confluentes illi, qui a Birruariis Episcopalis apprehenduntur cum Mulieribus suspectis, Fures, aliique.